

De tijd van het jaar: koehoornpreparaten gaan de aarde in

Afgelopen zaterdag was het weer zover: de jaarlijks terugkerende preparatendag bij onze boerderij De Beersche Hoeve. Omdat de beelden van de aarde bezaaid met koehoorns voor sommigen wel eens wat vragen oproept, besloten wij al een paar jaar geleden hier een openbaar evenement van te maken. Zo kunnen deelnemers zelf de handen uit de mouwen steken en onze boeren het hemd van het lijf vragen over preparaten.

Preparaten in het kort

Begin 20e eeuw kwamen de industriële ontwikkelingen mede door de oorlogen in een stroomversnelling. Dit had ook zijn effect op de landbouw. Er werden meer machines voor op het land ontwikkeld en ook deden chemische bestrijdingsmiddelen hun intrede. Doordat mens en land steeds meer los van elkaar werden gekoppeld en de kwaliteit van de bodem hard achteruit ging werd de biodynamische landbouw in het leven geroepen. Grondlegger van de biodynamische landbouw Rudolf Steiner, een revolutionair, voorzag toen al dat het alleen maar erger zou worden met de kwaliteit van onze aarde en daarmee onze voeding. In zijn Landbouwcursus in 1924 raadde hij daarom aan om bepaalde preparaten toe te passen.

Steiner schetste in de Landbouwcursus de principes van een landbouw die met de natuur samenwerkt, in plaats van haar op te jagen en uit te buiten. Hij focust zich vooral op het gebruik van preparaten die vitaliteit van de aarde, planten en alles rondom het landbouwbedrijf ondersteunen. Zo worden bijvoorbeeld geneeskrachtige planten, koemest en gemalen bergkristal in een dierlijke omhulling verpakt en gedurende een deel van het jaar in de bodem bewaard, waar ze de krachten die in de aarde leven en de kosmische constellaties in zich opnemen.

Preparaten als ritueel

Het maken en toepassen van biodynamische preparaten zou je kunnen zien als een ambacht, een ritueel en bovenal een geschenk van de boer aan zijn of haar land. Door het gebruik van de preparaten komen boeren in verbinding met het leven in bodem, plant, dier, mens, omgeving en kosmos. Boeren verbinden zich door de preparaten niet alleen met de zichtbare, materiële kant van een plant of een dier, maar ook met de onzichtbare, geestelijke krachten die het levende organisme opbouwen.

“Met preparaten voeg je een versterking toe. Het is echt liefdeskracht die er in zit. Je krijgt niet per sé meer kilo's opbrengst, soms zelfs minder. Preparaten hebben een harmoniserende werking en zorgen dat planten beter om kunnen gaan met wisselende omstandigheden. Je doet het omdat je een goede kwaliteit wilt telen en dat mensen iets eten dat ze echt vervuld.” - boer René

Preparaten dag op de Beersche Hoeve

Afgelopen zaterdag stond de preparatendag in het thema van het koehoorn preparaat. De deelnemers, waaronder ook kinderen, waren erg enthousiast. Boer Teun: “Het koemestpreparaat wordt volgens biodynamische landbouw instructies gemaakt door lege koehoorns te vullen met koemest en deze daarna samen in te graven. Vooral dit laatste was een bijzonder proces. Het werkt verbindend en geeft een extra dimensie aan het preparaat. Nadat alle hoorns zorgvuldig waren neergelegd vulden alle deelnemers de kuil samen met aarde en markeerde we de plek. Zo kunnen we de preparaten makkelijk opgraven. Na de winter, rond Pasen, zullen we ze weer opgraven en uitspreiden maar voor nu laten we ze met rust en kunnen ze geborgen de winter door. Welk effect het heeft op de bodem en de gewassen zullen we tegen die tijd delen!”